

Rauhaa, oikeudenmukaisuutta ja vakautta

Keskustan ulko- ja turvallisuuspoliittisia linjauksia

Ulko- ja turvallisuuspolitiikan tehtävänä on turvata Suomen itsenäisyys ja kansalaisten turvallisuus.

Pienen kansakunnan turvallisuus syntyy taidosta ymmärtää maailman muutoksia sekä viisaudesta määrittää siinä oma paikkansa ja politiikkansa.

Turvallisuutemme vaikuttavat yhtäältä perinteiset uhat sekä toisaalta keskinäisriippuvuutta lisäävät maailmanlaajuiset haasteet. Turvallisuutemme edellyttää onnistumista molemmissa katsannoissa.

Suomen kansainvälinen asema on vahva. Se on tasapainoisesti hoidetun ulko- ja turvallisuuspolitiikan tulosta. Suomella on hyvät suhteet naapurimaihin ja kaikkiin muihin maailman valtioihin, nykyisiin ja tuleviin suurvaltoihin. On ensiarvoisen tärkeää vahvistaa asemaamme kansainvälisessä politiikassa vahvuuksemme pohjalta.

Suomen on seurattava ympäristönsä muutoksia laajan turvallisuuden näkökulmasta. Perinteisten turvallisuushkien rinnalla on voimistunut uudenlainen todellisuus, kasvava keskinäisriippuvuus. Ilmastonmuutos, kyberuhat, hajoavat valtiot, köyhyys ja nälänhätä vaikuttavat kaikkien, myös suurvaltojen, turvallisuuteen.

Maantieteellisesti kaukana olevat tapahtumat ja ilmiöt voivat heijastua Suomeenkin. Niihin vastataan ajantasaisella kansallisella ja kansainvälisellä yhteis-

työllä. Aitojen pystyttäminen, eristäytyminen, olisi Suomelle vahingollista.

Suomella on paljon annettavaa ihmiskuntaa vaivaavien suurten ongelmien, kuten ruoka-, vesi- ja energiakysymysten kestävässä ratkaisemisessa. Suomen onkin oltava aloitteellisempi kaikilla niillä kansainvälisillä foorumeilla, joilla näitä elintärkeitä kysymyksiä pyritään ratkaisemaan. Vastuullisuus, ylisukupolvisuus, tasa-arvo ja sivistys muodostavat arvoperustan Suomen oman turvallisuuden varmistamisessa sekä ihmiskunnan isojen kysymysten ratkaisemisessa.

Maailma on muovautumassa moninapaiseksi. Raha ja talous määrittelevät uudella tavalla suurvaltasuhteita. Suuret kehittyvät BRIC- maat – ennen kaikkea Kiina – nousevat haastamaan ja tasapainottamaan Yhdysvaltojen johtoasemaa. Vallan painopiste on siirtymässä lännestä itään. On tärkeää jatkaa ja tiivistää transatlanttista yhteistyötä demokratian, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltiokehityksen edistämiseksi maailmassa.

Keskinäisriippuvuuden ja uusien uhkien kasvu ei vähennä perinteisen turvallisuuspolitiikan – viisaan ulkopoliittikan ja sitä tukevan kansallisen puolustuksen – painoarvoa. Lähialueiden vakaus on jatkossakin Suomen turvallisuuden kulmakiviä.

I Pohjolan vakaus ja hyvät naapurisuhteet ykköstavoitteitamme

Pohjois-Euroopan turvallisuus- ja sotilaspoliittinen vakaus ja hyvät naapurisuhteet jokaiseen ilmansuuntaan ovat keskeisimpiä tavoitteitamme.

Pohjoismaiden kanssa Suomella on perinteisesti merkitykselliset historialliset ja kulttuuriset yhteydet. Pohjoismaiden luottamuspääomaa pitää hyödyntää nykyistä enemmän ja syventää laaja-alaista yhteistyötä. Pohjoismaiden neuvostoa on kehitettävä aktiivisesti todellisen yhteistyön, yhdessä vaikuttamisen foorumiksi. Pohjoismaiden on tiivistettävä keskinäistä yhteistyötään samanlaisten käsitystensä pohjalta arktisessa politiikassa, kehityspolitiikassa, laaja-alaisessa kriisinhallinnassa ja rauhanvälityksessä sekä ihmisoikeuksien edistämiseksi erityisesti EU:ssa ja YK:ssa. Erityisen tärkeää pohjoismainen yhteistyö on kyberturvallisuuden parantamisessa.

Näkyvimmat tulokset on saavutettu puolustusalan yhteistyössä, Nordefcossa. Sillä tiellä on viisasta jatkaa. Se vahvistaa alueellista vakautta ja parantaa suorituskykyä, huoltovarmuutta ja kustannustehokkuutta. Pohjoismaiden sotilaallinen yhteistyö toimii myös kansainvälisenä esimerkkinä alueellisesta yhteistyöstä erilaisen puolustusratkaisun valinneiden valtioiden välillä. Suomen ja Ruotsin – sotilaallisesti liittoutumattomien maiden – historiallisen tiivis yhteistyö sekä koordinoitu toiminta ulko- ja turvallisuuspolitiikassa on arvokasta myös tulevaisuudessa.

Suomen on kehitettävä aktiivisesti suhteitaan Venäjään samalla kun edistämme EU:n ja Venäjän kumppanuutta. Venäjän integroituminen eurooppalaiseen yhteistyöhön toimii vakauden ja rauhan hyväksi samalla kun se turvaa hyvinvoinnin edellytyksiä. On Suomenkin etu, että Venäjä on poliittisesti ja sosiaalisesti vakaa ja että kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuudet laajenevat ja oikeusvaltioperiaatteet vahvistuvat. Suomen on pidettävä huolta aidosta Venäjä-osaamisestaan ja riittävästä venäjän kielen taidosta. Pidemmällä aikavälillä viisumivapaus Venäjän ja Euroopan unionin välillä on kannatettava, mikäli passikäytäntöihin, rajaresursseihin ja turvallisuuden liittyvät edellytykset ja yhdessä sovitut askelmerkit on täytetty puolin ja toisin.

Suomen ja Venäjän välinen lähialueyhteistyö on myös jatkossa tärkeää. Se edistää rajantakaisten

alueiden vakautta ja parantaa niiden kehittymisedellytyksiä. Lähialueyhteistyön on hyödytettävä molempien maiden ihmisiä ja taloutta. Taloudellisten ja sosiaalisten näkökohtien rinnalla on kiinnitettävä huomiota ympäristö-, terveys- ja ydinturvauhkien etukäteiseen torjuntaan. On huolehdittava lähialueyhteistyön riittävästä rahoituksesta.

Suomi on arktinen maa. Arktinen politiikka ei koske vain Pohjois-Suomea, vaan sen vaikutukset ulottuvat koko maahan. Suomen on toimittava aktiivisesti pohjoisen arktisen alueen hyödyntämisessä. Meillä on muun muassa merenkulun, jäänmurtamisen ja navigointi-tekniikan osaamista. Niillä on kasvavaa kysyntää meriliikenteen vilkastuessa ja taloudellisen aktiivisuuden lisääntyessä arktisilla alueilla. Suomen on painotettava kaikessa toiminnassa sekä kestävä kehityksen välttämättömyyttä että rauhanomaista yhteistoimintaa pohjoisilla vesillä. Laivaliikenteelle, kalastukselle sekä öljy- ja kaasuvarojen hyödyntämiselle on luotava sitovat kansainväliset säännöt. Pahoihinkin katastrofeihin on varauduttava. Suomen on entistä pontevammin vaikutettava EU:n arktiseen politiikkaan, ja arktisen alueen näkyvyyttä EU:ssa pitää vahvistaa.

Itämeri yhdistää Suomen naapureita; pohjoismaita, Venäjää ja Baltiaa. Se on pidettävä sotilaallisen jännityksen ulkopuolella. Itämeren reunavaltioiden on kannettava täysi vastuu yhteisen merialueen tilasta. Päästöt on minimoitava. Suomen on tehtävä siinä oma osuutensa. Itämeren huono tila korjaantuu vain kaikkien reunavaltioiden aidolla yhteistyöllä. Meri- ja ympäristöturvallisuusyhteistyöllä on saatava aikaan kunnan tuloksia. Myös EU:n on osallistuttava Itämeri-politiikkaan niin ympäristösyistä kuin taloudellis-kaupallisen hyödyn takia. Suomen on toimittava aktiivisesti Venäjän ja muiden reunavaltioiden saamiseksi täysipainoisesti mukaan Itämeren pelastamiseen.

II Suomen puolustuksen malli

Puolustuksen perustana on vankka maanpuolustus-tahto, toimiva yhteiskunta, luotettava päätöksenteko ja viranomaisten sujuva yhteistoiminta.

Suomalainen kansallisen puolustuksen malli on toimintu ja toimii hyvin. Se nauttii yhä laajasti kansalaisten kannatusta ja on kustannustehokas. Myös kansainvälisessä vertailussa esimerkiksi kriisinhallintaoperaatioiden osalta sotilaallinen osaamisemme on tunnustettua.

Yleinen asevelvollisuus, laaja säännöllisesti kertausharjoitettu reservi, ajantasainen varustus sekä moitteettomasti toimiva yhteistyö viranomaisten ja sidosryhmien kanssa mahdollistavat koko maan puolustamisen uskottavalla tavalla. Yleinen asevelvollisuus on myös maanpuolustustahdon perusta. Vapaaehtoisten maanpuolustusjärjestöjen roolia Suomen puolustuksessa, maanpuolustuskoulutuksessa ja maanpuolustustahdon vaalijana on kehitettävä.

Keskusta kannattaa sitä, että kutsuntoihin kutsutaisiin sekä naiset että miehet. Samalla kutsuntoja tulee kehittää ”tulevaisuuskutsuntojen” suuntaan. Tulevaisuuskutsunnoissa nuori käy asevelvollisuuteen liittyvien kysymysten ohella läpi tulevaisuuden suunnitelmiinsa liittyviä kysymyksiä yhdessä eri alojen ammattilaisten kanssa.

Tulevaisuuskutsunnat toimisivat nuoren elämän tarkistuspisteinä, jonka yhteydessä olisi mahdollisuus selventää nuoren opintotilannetta, terveydentilaa ja mahdollisesti yhteiskunnalta tarvittavaa tukea. Keskusta pitää tulevaisuuskutsuntoja yhtenä luontevana ja tehokkaana tapana puuttua ajoissa nuoren elämän kipukohtiin.

Tulevaisuuskutsuntojen ohella Keskusta esittää selvitettäväksi maanpuolustusvelvollisuuden toteuttamisedellytykset. Tarkoituksena on kehittää koko ikäluokan valmiuksia erilaisia kriisitilanteita varten.

Puolustusvoimien tehtävät ovat jatkossakin koko maan sotilaallinen puolustus, virka-apu siviilionnettomuuksissa ja kansainvälinen kriisinhallinta. Tehtävien muutoksiin ei ole aihetta.

Jatkossakin on varmistettava turvallisuusympäristöön nähden oikein mitoitettu ja ennaltaehkäisyyn pystyvä puolustuskyky.

Puolustusvoimille on taattava vuoden 2015 jälkeen riittävät määrärahat niin, että puolustusvoimat voivat

toteuttaa lakisääteiset tehtävänsä toimiviksi koettujen periaatteiden pohjalta. Koko maan puolustamisen periaatteesta ei saa tinkiä missään olosuhteissa.

Voidakseen täyttää uskottavasti toisen tehtävänsä, virka-avun antamisen, joka puolella maata, puolustusvoimilla on oltava toimintaa jokaisessa maakunnassa. Paikallisjoukkojen sijoittamista ja toimintaa on viritettävä tästä näkökulmasta.

Suomen on säilytettävä itsenäinen päätösvalta sotilaalliseen turvallisuuteen liittyvissä asioissa. Sotilaallinen liittoutumattomuus on jatkossakin Suomen etujen mukaista ja vahvistaa osaltaan Pohjolan turvallisuuspoliittista vakautta. Näköpiirissä ei ole tarvetta sotilas- ja puolustuspoliittisen linjan muutoksiin. Suomen on perusteltua jatkaa käytännönläheistä kumppanuusyhteistyötä sotilasliitto Naton kanssa.

Suomen on huolehdittava itse puolustuksensa uskottavuudesta riippumatta siitä, onko se liittoutumaton kuten nyt vai mahdollisesti tulevaisuudessa sotilaallisesti liittoutunut. Suomen on viisasta toimia omissa ratkaisuisaan niin, että liittoutuminen on mahdollista, jos valtionjohto ja kansa päätyvät uuteen perusratkaisuun. Nato-jäsenyyden mahdolliseen hakemiseen vaaditaan kuitenkin kansanäänestys.

Kansainvälinen yhteistyö on olennainen osa puolustuskykyämme. Pohjoismainen yhteistyö – Nordefco – on jo osoittanut hyödyllisyytensä harjoitus- ja koulustoiminnassa, kriisinhallinnassa, materiaalihankinnoissa ja aluevalvonnassa. Yhteistyö ei voi ulottua sotilaallis-operatiiviseen toimintaan. Yhteistyö EU:n sisällä – eritoten puolustusviraston (EDA) – asioissa on hyödyllistä. Pienelle maalle materiaalihankinnoissa saavutettavat hyödyt ovat tärkeitä. Myös alueellinen yhteistyö kuten Pohjoismaiden ja Baltian maiden välillä, on perusteltua esimerkiksi Itämeren turvallisuuden kysymyksissä. Suomen tulee näissäkin yhteyksissä sillanrakentajana vahvistaa Pohjolan, arktisen alueen ja Itämeren ympäristön vakautta ja ennalta ehkäistä vastakkainasettelua.

Huoltovarmuus perustuu yhä enemmän eurooppalaiseen ja kansainväliseen yhteistyöhön. On kuitenkin lähdettävä kansallisen omavaraisuutta ja huoltovarmuutta vahvistavan politiikan ensisijaisuudesta. Huoltovarmuus on turvattava kaikilla elintärkeillä alueilla kuten elintarvike-, vesi- ja energiahuollossa sekä tavara- ja viestiliikenteessä. On huolehdittava siitä, että siviili- ja sotilasviranomaisten yhteistyö sujuu kitkattomasti ilman reviirirajoja.

III EU isojen asioiden kimppuun

Keskusta lähtee siitä, että Euroopan unioni on itsenäisten jäsenvaltioiden yhteisö. Keskusta katsoo, että Euroopan unionin tärkein tehtävä on rauhan ja vakauden vahvistaminen maanosassamme ja maailmalla. Suomen äänen pitää kuulua ja kädenjäljen näkyä Euroopan unionissa. Tämän vuoksi Suomen on jatkettava rakentavan vaikuttamisen linjalla.

Euroopan unionin tärkeimpiä tehtäviä on vaalia koko maanosan yhtenäisyyttä ja estää vastakkainasettelujen syntymistä. Suomen tulee toimia aktiivisena sillanrakentajana.

EU:n asema on heikentynyt viime vuosina monistakin syistä. Sen tulee asemansa vahvistamiseksi keskittyä koko Eurooppaa koskeviin strategisesti suuriin kysymyksiin ja jätettävä yksittäisen kansalaisen elämää pikkutarkasti säätelevä normitus. EU:n on hyväksyttävyytensä lisäämiseksi vähennettävä byrokratiaa ja annettava jäsenvaltioille liikkumatilaa.

EU:n on kannettava globaali vastuunsa. EU:lla tulee olla keskeinen vastuu kansainvälisessä kehityspolitiikassa köyhyyden voittamiseksi ja kestäväen kehityksen edistämiseksi. Transatlanttista yhteistyötä EU:n ja Yhdysvaltojen välillä kehityspolitiikan tehostamiseksi on tiivistettävä. EU:n pitää edistää oikeusvaltioperiaatetta, demokratiaa ja ihmisoikeuksia. EU:n naapuruuspolitiikan vaikuttavuutta pitää parantaa. Naapuruuspolitiikka ei voi olla pelkkä rahanjakoautomaatti, vaan avun tulee olla EU:n naapurialueiden kehitystä tukevaa sekä aidosti ehdollista. EU:n on toimittava aktiivisena sillanrakentajana ja vuoropuhelun vaalijana moninapaistuvassa maailmassa. EU on sitä vaikuttavampi toimija maailmanpolitiikassa, mitä yhtenäisemmällä äänellä se esiintyy.

EU:ssa puhutaan solidaarisuudesta ja avunantovelvoitteesta. Keskusta katsoo, että EU:ssa on selvennettävä näiden periaatteellisten linjausten todellinen merkitys ja velvoittavuus jäsenvaltioiden näkökulmasta. EU ei ole sotilasliitto eikä siitä selaista tule. Sen sijaan EU on turvallisuusyhteisö, jolla on osaamista ja kykyä laaja-alaisen turvallisuuden kriisinhallintehtävistä. Tätä EU:n ominaisuutta on vahvistettava.

Talous- ja finanssikriisin vuoksi EU-maat ovat leikanneet puolustusbudjettejaan. Tästä huolimatta

EU-maat kuluttavat puolustukseen enemmän rahaa kuin Kiina ja Venäjä yhteensä. Kustannustehokkuuden parantamiseksi EU-maiden pitää vahvistaa keskinäistä yhteistyötään. Nordefco on rohkaiseva esimerkki sovellettavaksi myös EU-tasolla.

EU:n arktista politiikkaa pitää vahvistaa. Ilmastonmuutos ja taloudelliset mahdollisuudet arktisella alueella edellyttävät, että arktinen politiikka nostetaan EU:n tärkeäksi prioriteetiksi. Pohjoisten alueiden asioiden edistäminen sekä kumppanuuden vahvistaminen Venäjän kanssa osana Pohjoista ulottuvuutta on ensiarvoisen tärkeää. Arktisen politiikan näkyvyyden parantamiseksi EU:n on perustettava arktinen tietokeskus Lapin yliopiston yhteyteen niin kuin Lapin yliopisto ja Euroopan parlamentti ovat esittäneet. EU:sta pitää tehdä Arktisen neuvoston pysyvä tarkkailijajäsen.

Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen välisten kauppa- ja investointisopimusneuvottelujen saattaminen menestyksekkäästi päätökseen on toivottava ja merkittävä keskinäisen kaupan, talouden kasvun ja työllisyyden vahvistamiseksi molemmin puolin Atlanttia. EU:n on turvattava kansalaistensa henkilötietojen suoja kahdenvälisissä suhteissa kolmansien maiden kanssa.

Keskusta ehdottaa, että hallitus teettää puolueettomilla asiantuntijoilla kattavan selvityksen Suomen EU:n jäsenyyden vaikutuksista, hyödyistä ja haitoista, kohta 20 vuotta kestäneen jäsenyyden aikana. Selvitykseen tulee liittää arvio asemasta globaalina toimijana.

IV Suomesta rauhanrakentaja

Vastakkainasetteluun ja voiman käyttöön perustuva kansainvälinen politiikka on ajautunut pahoihin ongelmiin maailman kriisipesäkkeissä. Tulokset terrorisminkin hillitsemisessä ovat kyseensalaisia radikalisoitumisen lisääntyessä ja konfliktien aiheuttaman yhteiskunnallisen epävakauden ja inhimillisen kärsimyksen takia. Tämä vastakkainasettelun politiikka on muutettava.

Jokaisessa maassa rauha ja vakaus saavutetaan riittävän laajan maan sisäisen vuoropuhelun ja yhteisymmärryksen pohjalta. Rauhaa ei voida ulkopuolelta pakottaa. Liian usein konfliktien pitkittyminen on huonon kansainvälisen politiikan tulosta. Näissä tilanteissa myös EU on liian passiivinen ja ulkopolitiittisesti hajanainen, eikä ole pystynyt tarjoamaan riittävästi todellisia rakentavia vaihtoehtoja.

Maailmassa tarvitaan käytännöllistä ongelmien ratkaisukykyä, joka sopii Suomen kansainväliseen vastuuseen erityisen hyvin. Turvallisuutta ja yhteisymmärrystä lisäämällä vahvistamme omaa kansallista asemaamme. Pieni maa voi osoittaa johtajuutta. Samalla, kun lisäämme Suomen kansainvälistä painoarvoa, voimme vaikuttaa ihmiskunnan yhteisten ongelmien ratkaisuun.

Suomella on hyvät edellytykset vahvistua varteenotettavaksi globaaliksi rauhanrakentajaksi. Rauhaa rakennetaan kestävästi siten, että tartutaan päättäväisesti ihmiskunnan suuriin haasteisiin, kuten ruoan riittävyteen, puhtaaseen veteen ja uusiutuvaan energiaan.

On yhdistettävä sotilaallinen kriisinhallinta, siviilikriisinhallinta, kehityspolitiikka, humanitaarinen avustustoiminta ja perinteinen rauhanvälitys. Suomi voi nousta rauhanrakentamisen YK:n ja EU:n puitteissa merkittäväksi tekijäksi yhdistämällä näitä rauhanrakentamisen osatekijöitä sen sijaan, että toimitaan vain yksittäisellä rauhantyön alueella.

Suomen on toimittava sen puolesta, että maailmassa vallitsee jakamaton ihmisarvo, yleismaailmallisten ihmisoikeuksien kunnioittaminen, sukupuolten tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus.

V Nälänhätä kukistettava

Toivoamme koettelevat monet uudet kansainväliset ongelmat, kuten ilmastonmuutos, joihin nykyisillä päätöksentekomalleilla ei ole löydetty ratkaisuja. Suuri osa ihmiskunnasta kamppailee tänäkin päivänä köyhyys- ja toimeentulo-ongelmien kanssa ja kuudesosa ihmisistä kärsii suoranaisesta nälänhädästä tai aliravitsemuksesta. Samaan aikaan kehitysmaiden naisten asema ei ole kohentunut monista puheista huolimatta.

Lasten mahdollisuudet saavuttaa unelmansa muorenevat monissa maissa köyhyyteen. Ruoan sekä veden puute riistävät kymmeniä tuhansia lapsia heidän vanhemmiltaan jokainen päivä. Kouluja ei ole tai opettajat eivät ole päteviä ja näin koulutuksen mahdollisuudet uusien lähtökohtien saamiseksi menetetään.

Suomen on jatkossakin toimittava naisiin ja lapsiin kohdistuvan väkivallan poistamiseksi sekä edistettävä aktiivisesti naisten osallistumista oman maansa sekä maailman rauhan ja turvallisuuden asioissa YK:n päätöslauselman 1325 mukaisesti. Sen tueksi tarvitaan myös sukupolvinäkökulman nostaminen esille.

Suomen on ajettava entistä ponnekkaammin kestävä kehityksen mukaista ihmiskuntapolitiikkaa: on hidastettava maailman väestönkasvu, hillittävä ilmaston muutosta, tukeuduttava uusiutuviin luonnonvaroihin ja ylläpidettävä luonnon monimuotoisuutta. Näihin tavoitteisiin pääseminen edellyttää kansalaisten osallistumista lähiyhteisönsä ja yhteiskunnan päätöksentekoon kaikkialla maailmassa, demokraattista ja korruptiosta vapaata hallintoa sekä oikeusvaltioperiaatteita.

Keskusta edellyttää, että hallitus valmistelelee suunnitelman Suomen kehitysrahoitukseen nostamisesta YK:n tavoitteiden mukaiseen 0,7 prosenttiin kansantulosta ottaen huomioon valtiontalouden haasteet.

Niin EU:n kuin Suomen kehityspolitiikan tulee täyttää avoimuuden ja läpinäkyvyyden periaatteet. Kehityspolitiikan on vahvistettava ihmisten ja yhteisöjen itseauttamiskykyä vastata omista asioistaan omassa kulttuurissaan.

Riittävä ja laadukas ravitsemus ovat inhimillisen ja samalla kestävä yhteiskuntakehityksen perusedellytyksiä. Ne kuuluvat keskeisiin ihmisoikeuksiin.

Keskusta nostaa ruokaturvan Suomen kehityspolitiikan kärkitavoitteeksi. Tinkimättömäksi tavoitteeksi on asetettava aliravitsemuksen ja nälänhädän torjuminen niin, ettei kaukaisinkaan lapsi joudu kärsimään ravinnon puutteesta. Koko ruokaketjun, pellolta pöytään, osaaminen ja asiantuntemus ovat Suomen tarjoaman kehityspolitiikan ydintä. On myös tuettava köyhien maiden paikallisten viljelijöiden mahdollisuutta kehittää elinkeinoaan sekä keskinäistä yhteistyötä markkinoilla. Erityisesti naisten oikeudellista asemaa tulee vahvistaa ruokaketjun eri vaiheissa.

Keskusta korostaa, että Suomen on tuettava hankkeita, joilla luodaan kansainväliselle viljelymaan hankinnalle paikallisen väestön tarpeet huomioon ottavat säännöt. Ruokaturvasta on huolehdittava myös Suomessa; on kannettava vastuu kotimaisen ruuan tuotannon edellytyksistä myös kriisiaikojen varalle.

Maapallo on ihmiskunnan yhteinen koti. Elämä maapallolla ei voi eikä saa perustua luonnonvarojen kestämättömään käyttöön riistämistä puhumattakaan. Tarvitaan globaalia biotalouspolitiikkaa. Suomen on toimittava kansainvälisillä foorumeilla sen historiallisen suunnanmuutoksen puolesta, että siirrytään fossiilisten luonnonvarojen käytöstä kohti uusiutuvien luonnonvarojen hyödyntämistä periaatteella ”vähemmästä enemmän”. Nyt on ison muutoksen aika.

VI Kyberturvallisuus ja yksityisyyden suoja

Kyberturvallisuus on Suomelle korkean teknologian maana mahdollisuus. Kyberturvallisuus ja yksityisyyden suoja luovat erinomaisen lähtökohdan investoinneille ja suomalaisten yritysten kansainväliselle menestykselle. Kyberturvallisuutta parantavilla järjestelyillä ei saa loukata kansalaisten yksityisyyden suoja.

Suomen kyberstrategian perusta on aukoton puolustus. Kyberturvallisuus koskettaa kaikkia: yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja, puolustusvoimia, turvallisuusviranomaisia, yrityksiä ja jokaista suomalaista. Toiminta laajan turvallisuuden näkökulmasta nojautuu enenevästi kybermaailmaan ja sen mahdollisimman hyvään hallintaan. Bittien maailman turvallisuudesta on tullut keskeinen tekijä yhteiskunnan turvallisuuden takaamisessa.

Kyberturvallisuuden painoarvo on tarpeen ottaa huomioon läpileikkaavasti julkisessa hallinnossa ja elinkeinoelämässä.

Hallituksen on valvottava, että Suomessa ryhdytään määrätietoisesti toteuttamaan kyberstrategiaa niin, että myös yksityinen sektori sitoutuu strategiaan.

Suomesta on kehitettävä kyberturvallinen maa myös ulkomaisia investointeja silmällä pitäen. Kyberturvallisuus on Suomelle korkean teknologian maana myös mahdollisuus.

Hallituksen tulee ryhtyä toimenpiteisiin yleisen kybertietoisuuden lisäämiseksi ja sen takaamiseksi, että turvallinen toiminta verkoissa on peruskansalaistaito.

Ihmisten laajamittaisen vakoilun tekniset mahdollisuudet eivät tule vähenemään ja tämä uhkaa jo perustavanlaatuisesti länsimaiden perustalla olevaa yksilönvapautta ja yksilönsuojaa. Siksi kansainvälisessä politiikassa tarvitaan nyt yksityisyyttä suojaavia toimia ja sopimuksia.

Samalla Suomen on mahdollista luoda yksityisyyden suojasta ja kunnioittamisesta oman taloutensa kilpailuvaltti, joka auttaa myös huolehtimaan oman maamme kyberturvallisuudesta. Suomelle olisi kaikin tavoin vahingollista lähteä lyhytnäköisesti kopioimaan toisten valtioiden vakoiluohjelmia.

VII Turvallisuuspolitiikka on koko kansan asia

Turvallisuuspolitiikkamme on sitä uskottavampaa, mitä laajempi kansan tuki sillä on. Pidämme välttämättömänä, että ulko-, turvallisuus-, ja puolustuspoliittiset selonteot valmistellaan aidosti parlamentaaraisella pohjalla niin, että kaikki eduskuntapuolueet osallistuvat valmistelutyöhön. Myös tulevaisuudessa hallituksen vastuulla on rakentaa turvallisuuspoliittista konsensusta hallituksen ja opposition rajalinjan yli.

Selonteon rinnalla tarvitaan vuosittaista eduskuntakeskustelua turvallisuuspolitiikan näköaloista. Pääministerin on annettava vuosittain turvallisuus- ja ulkopoliittinen katsaus eduskunnalle. Muutoinkin valtionjohdon on kannustettava niin päättäjiä kuin kansalaisia turvallisuuspoliittiseen keskusteluun. Turvallisuuspolitiikka on koko kansan asia.

Suomella on oltava ”silmät ja korvat” eri puolilla maailmaa. On pidettävä huolta ulkoasiainhallinnon riittävästä voimavaroista niin, että Suomen etujen valvominen ja suomalaisten asioiden hoito eri puolilla maailmaa on myös käytännössä mahdollista.

Ulkoinen turvallisuus ja sisäinen eheys ovat pienen maan elintärkeitä yhteisiä tavoitteita. Mitä ehyempi yhteiskunta on, sitä paremmat edellytykset valtionjohdolla on hoitaa menestyksellisesti ulkopoliittikkaa. Mitä paremmin Suomi onnistuu ulko- ja turvallisuuspolitiikassaan, sitä otollisemmat edellytykset maan poliittisella johdolla on vaalia yhteiskunnan sisäistä eheyttä.